Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)

den 22 mars 2018*

”Begäran om förhandsavgörande – Betaltjänster – Direktiv 2007/64/EG – Artiklarna 3 e, 3 o och 4 led 3 – Punkt 2 i bilagan – Tillämpningsområde – Drift av multifunktionella kontantuttagsautomater i spelhallar – Enhetligheten av de nationella myndigheternas praxis – Förverkande av belopp som erhållits illegalt – Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna – Artikel 17”

I mål C-568/16,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Amtsgericht Nürtingen (distriktsdomstol i Nürtingen, Tyskland) genom beslut av den 2 november 2016, som inkom till domstolen den 10 november 2016, i brottmålet

Faiz Rasool

ytterligare deltagare i rättegången:

Rasool Entertainment GmbH,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.L. da Cruz Vilaça (referent) samt domarna E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger och F. Biltgen,

generaladvokat: H. Saugmandsgaard Øe,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Faiz Rasool, genom S. Kauder, R. Steiner och R. Karpenstein, Rechtsanwälte,

– Rasool Entertainment GmbH, genom S. Keck, Rechtsanwalt,

– Belgiens regering, genom M. Jacobs och L. Van den Broeck, båda i egenskap av ombud, biträdda av P. Vlaemminck, R. Verbeke och J. Van den Bon, advocaten,

– Europeiska kommissionen, genom T. Scharf och H. Tserepa-Lacombe, båda i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: tyska.

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 3 e, 3 o och 4 led 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG (EUT L 319, 2007, s. 1), i förening med punkt 2 i bilagan till detta direktiv, samt av artikel 17 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan).

2 Begäran har framställts i ett brottmål mot Faiz Rasool, chef för Rasool Entertainment GmbH (nedan kallat RE), för att i spelhallar som drivs av detta bolag ha installerat multifunktionella kontantuttagsautomater, utan att inneha ett sådant tillstånd för att tillhandahålla betaltjänster som föreskrivs i den tyska lagstiftningen som införlivar direktiv 2007/64.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

3 Direktiv 2007/64 har upphävts genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG (EUT L 337, 2015, s. 35), med verkan från och med den 13 januari 2018. Med hänsyn till tidpunkten för omständigheterna i det nationella målet ska direktiv 2007/64 emellertid beaktas. Skälen 6, 20, 22, 26, 36 och 54 i direktiv 2007/64 har följande lydelse:

”(6) Det är … inte lämpligt att den rättsliga ramen är heltäckande. Dess tillämpning bör begränsas till betaltjänstleverantörer vilkas huvudsakliga verksamhet består i att tillhandahålla betaltjänster till betaltjänstanvändare. Den rättsliga ramen bör inte heller vara tillämplig på tjänster där överföringen av medel från betalaren till betalningsmottagaren eller transport av dessa utförs enbart i sedlar och mynt eller där överföringen är baserad på papperscheckar, pappersbaserade växlar, skuldebrev eller andra instrument, pappersbaserade kuponger eller kort vilka är dragna på en betaltjänstleverantör eller annan part i syfte att ställa medel till förfogande för betalningsmottagaren. …

…

(20) I och med att konsumenter och företag inte är i samma situation behöver de inte samma skyddsnivå. Trots att det är viktigt att sörja för konsumenternas rättigheter genom att införa bestämmelser för vilka det inte går att avtala om undantag, är det rimligt att låta företag och organisationer avtala om andra villkor. …

…

(22) Konsumenterna bör skyddas mot otillbörliga och vilseledande metoder i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG av den 11 maj 2005 om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden [(EUT L 149, 2005, s. 22)], Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den

8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (direktivet om elektronisk handel) [(EGT L 178, 2000, s. 1)] och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG av den 23 september 2002 om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter [(EGT L 271, 2002, s. 16), i dess lydelse enligt direktiv 2005/29]. …

…

(26) I detta direktiv bör det föreskrivas att konsumenten har rätt till kostnadsfri relevant information innan konsumenten binds av ett betaltjänstavtal. Konsumenten bör också kunna begära att få förhandsinformation och ramavtalet på papper kostnadsfritt närhelst under avtalsförhållandet för att kunna jämföra betaltjänstleverantörernas tjänster och villkor och vid tvist kontrollera sina avtalade rättigheter och skyldigheter. …

…

(36) I detta direktiv bör det fastställas regler för återbetalning för att skydda konsumenten, när den utförda betalningstransaktionen överstiger det belopp som rimligen kunde ha förväntats. …

…

(54) Eftersom det är nödvändigt att kontrollera att detta direktiv fungerar tillfredsställande och övervaka utvecklingen mot upprättandet av en inre marknad för betalningar, bör kommissionen lägga fram en rapport tre år efter det att perioden för genomförandet av detta direktiv har avslutats. Med tanke på den globala integreringen av finansiella tjänster och harmoniserat konsumentskydd […], bör de huvudsakliga punkterna i översynen vara det eventuella behovet av att utvidga tillämpningsområdet till valutor utanför EU […].”

4 Artikel 1.1 i detta direktiv har följande lydelse:

”I detta direktiv fastställs bestämmelser för hur medlemsstaterna ska skilja mellan följande sex kategorier av betaltjänstleverantörer:

…

d) Betalningsinstitut i den mening som avses i detta direktiv.

…”

5 I artikel 3 i direktivet stadgas i punkterna e och o att direktivet inte ska tillämpas på vare sig ” tjänster som innebär att betalningsmottagaren förser betalaren med kontanter som en del av en betalningstransaktion efter uttrycklig begäran av betaltjänstanvändaren omedelbart före verkställandet av betalningstransaktionen genom betalning för inköp av varor eller tjänster”, eller ”sådana tjänster för uttag av kontanter med hjälp av uttagsautomater som tillhandahålls av leverantörer som agerar för en eller flera kortutfärdare som inte är part(er) i ramavtalet med den kund som tar ut pengar från ett betalkonto, under förutsättning att dessa leverantörer inte tillhandahåller andra betaltjänster som förtecknas i bilagan”.

6 I artikel 4 led 3 i samma direktiv föreskrivs att såsom ”betaltjänst” ska förstås ”en affärsverksamhet som förtecknas i bilagan”.

7 Enligt artikel 4 led 4 i direktiv 2007/64, är ett ”betalningsinstitut” ”en juridisk person som har beviljats auktorisation i enlighet med artikel 10 att tillhandahålla och utföra betaltjänster inom [unionen]”.

8 Enligt artikel 4.14 i samma direktiv är ett ”betalkonto” ”ett konto som innehas i en eller flera betaltjänstanvändares namn och som används för genomförandet av betalningstransaktioner”.

9 I artikel 10.1 i direktivet föreskrivs att medlemsstaterna ska kräva att betalningsinstitut, om de avser att tillhandahålla betaltjänster, ska ha auktoriserats som betalningsinstitut innan de börjar tillhandahålla dessa tjänster.

10 Enligt punkt 2 i bilagan till direktiv 2007/64 inbegriper betaltjänster bland annat tjänster som möjliggör kontantuttag från ett betalkonto samt de transaktioner som krävs för förvaltningen av ett betalkonto.

Tysk rätt

11 Direktiv 2007/64 har införlivats med tysk rätt genom bland annat Gesetz über die Beaufsichtigung von Zahlungsdiensten (lagen om tillsyn av betaltjänster) av den 25 juni 2009. I 1 § stycke 1 i denna lag ska ”betaltjänstleverantörer” anses vara kreditinstitut, institut för elektroniska pengar, förbundsstaten, delstaterna, kommunerna, Europeiska centralbanken, den tyska centralbanken och andra centralbanker i Europeiska unionen. Enligt 1 § stycke 1 punkt 5 omfattar betaltjänstleverantörer företag som, även om de inte ingår bland de enheter som avses, tillhandahåller betaltjänster yrkesmässigt eller i en omfattning som kräver en affärsmässigt organiserad verksamhet. Dessa företag ska betraktas som ”betalningsinstitut”.

12 Enligt 1 § stycke 10 i lagen om tillsyn av betaltjänster ska som betaltjänst inte anses en verksamhet ”som innebär att betalningsmottagaren förser betalaren med kontanter som en del av en betalningstransaktion efter uttrycklig begäran av betaltjänstanvändaren omedelbart före verkställandet av betalningstransaktionen genom betalning för inköp av varor eller tjänster”. Det undantag som föreskrivs i artikel 3 o i direktiv 2007/64 återfinns, i liknande ordalag, i 1 § stycke 10 punkt 14 i denna lag.

13 Enligt 8 § stycke 1 första meningen i lagen om tillsyn av betaltjänster, måste betalningsinstitut ha skriftligt tillstånd från Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (federala finanstillsynsmyndigheten, Tyskland), för att kunna tillhandahålla betaltjänster på tyskt territorium.

14 Enligt 31 § stycke 1 i nämnda lag gör sig den som tillhandahåller betaltjänster utan det tillstånd som föreskrivs i 8 § stycke 1 i densamma skyldig till en straffbar gärning.

15 73 § Strafgesetzbuch (strafflagen) föreskrivs följande:

”1. När en olaglig handling har begåtts och gärningsmannen eller medgärningsmannen har tillskansat sig något, ska domstolen besluta om förverkande av det tillskansade godset. Detta gäller inte om den skadelidande genom brottet har erhållit en rättighet vars utövande innebär att gärningsmannen eller medgärningsmannen fråntas värdet av vad som har tillskansats genom brottet.

2. Beslutet om förverkande avser den nytta som har dragits. Beslutet får också omfatta egendom som gärningsmannen eller medgärningsmannen har förvärvat genom att avyttra det genom brottet tillskansade godset eller såsom ersättning för att godset har förstörts, skadats, förlorats eller på grund av en förvärvad rättighet.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

16 Faiz Rasool är chef för RE, vars verksamhet består i att i Tyskland driva två spelhallar med spelautomater. Fram till slutet av år 2012 erbjöd RE spelhallens kunder tillgång till multifunktionella automater som gav dem möjlighet att växla sedlar till mynt och att göra kontantuttag med deras bankkort och det *Personal Identification Number* (PIN) som är knutet därtill och som utfärdats av deras bank.

17 Hanteringen av och transaktionerna från dessa automater sköts av bolaget Telecash, i egenskap av extern tjänsteleverantör (nedan kallad nätverksoperatören). Nätverksoperatören var ägare av automaterna och hyrde ut dem till RE.

18 Fram till maj 2011 bestod tjänsten av följande. Nätverksoperatören kontrollerade, genom PIN-koden, att kunden hade tillräckliga medel på sitt bankkonto och godkände i så fall kontantuttaget. Nätverksoperatören såg också till att RE alltid ersattes med det belopp som motsvarade de belopp som kunderna tagit ut. RE erhöll för sin del inte någon ersättning för tillhandahållandet av de multifunktionella automaterna och betalade nätverksoperatören 0,13 EUR per transaktion och en fast månadsavgift på 48 EUR. Till syvende och sist bestod RE:s enda verksamhet i att tillhandahålla multifunktionella kontantuttagsmaskiner.

19 Från och med juni 2011, efter en ändring i den nationella lagstiftningen och för att kunna fortsätta att tillhandahålla kontantuttagstjänsten utan att inneha en licens som betaltjänstleverantör, gjorde RE vissa ändringar i de i spelhallen installerade uttagsmaskinernas funktion så att de erbjöd ett val som kallades ”*cash back*”. Enligt detta kunde kunderna sedermera enbart ta ut pengar från uttagsmaskinerna om de samtidigt beställde ett presentkort på 20 euro genom vilket mynt kunde matas in i spelautomaterna. Detta belopp drogs från kundernas bankkonton utöver det belopp som tagits ut i kontanter.

20 Staatsanwaltschaft Stuttgart (allmänna åklagarmyndigheten i Stuttgart, Tyskland), som fann att RE, denna arbetsmetod till trots, skulle klassificeras som ”betalningsinstitut” som måste ha ett tillstånd härför, inledde ett straffrättsligt förfarande mot Faiz Rasool, i dennes egenskap av chef för RE, för att medvetet och utan tillstånd samt i strid med 8 § i lagen om tillsyn av betaltjänster, har tillhandahållit betaltjänster. På grundval av 73 § strafflagen, begärde nämnda myndighet förverkande av alla de belopp som krediterats RE av olika banker efter att kunder gjort kontantuttag. Beloppen uppgick till sammanlagt 1 096 290 EUR. Genom dom av den 11 mars 2015 frikändes Faiz Rasool av den hänskjutande domstolen, Amtsgericht Nürtingen (distriktsdomstolen i Nürtingen, Tyskland), med hänvisning till att denne inte tillhandahåller betaltjänster i den mening som avses i lagen om tillsyn av betaltjänster.

21 Åklagarmyndigheten i Stuttgart överklagade till Oberlandesgericht Stuttgart (regional domstol i andra instans i Stuttgart, Tyskland), vilken genom dom av den 18 mars 2016 upphävde den hänskjutande domstolens dom av den 11 mars 2015, bland annat på grund av att RE, även om driften av uttagsautomaterna inte var dess huvudsakliga verksamhet, inte kunde undgå kravet på att inneha ett tillstånd enligt 8 § stycke 1 i lagen om tillsyn av betaltjänster. Därmed återförvisades saken till den hänskjutande domstolen.

22 Under dessa omständigheter anser den hänskjutande domstolen, för det första, att den verksamhet som ER bedriver omfattas av undantaget i artikel 3 o i direktiv 2007/64, bland annat på den grunden att bolaget inte är ”part(er) i ramavtalet med den kund som tar ut pengar från ett betalkonto”, i den mening som avses i denna bestämmelse, och att organet inte ingått något avtal med de banker som dess kunder vilka tar ut pengar i uttagsautomaterna har. Vidare anser den hänskjutande domstolen att inget krav på konsumentskydd förefaller motivera en skyldighet för RE att inneha ett tillstånd för att tillhandahålla betaltjänster, eftersom dess enda tillhandahållande består i att fylla uttagsautomaterna med kontanter.

23 För det andra anser den hänskjutande domstolen att RE:s verksamhet, efter övergången till *cash back* -systemet, under alla omständigheter omfattas av artikel 3 e i direktiv 2007/64 och att denna verksamhet inte är tillståndspliktig.

24 För det tredje vill den hänskjutande domstolen att EU-domstolen bringar klarhet i huruvida den tjänst som RE erbjuder kan klassificeras som en ”betaltjänst”, särskilt med hänsyn till att bolagets verksamhet möjliggör kontantuttag från ett betalkonto, i den mening som avses i punkt 2 i bilagan till direktiv 2007/64.

25 I detta avseende konstaterar den hänskjutande domstolen att RE:s påfyllande av mynt i uttagsautomaterna visserligen ger spelhallens kunder en fysisk möjlighet att ta ut kontanter. Enligt den hänskjutande domstolen omfattar begreppet ”möjliggör” i punkt 2 i bilagan till direktiv 2007/64 emellertid inte den verksamhet som ER i förevarande fall bedriver och som är helt underordnad i förhållande till betaltjänster som tillhandahålls dels av en bank, vilka innebär att kunden kan öppna ett konto och genomföra transaktioner till och från detta genom ett bankkort, dels av ett företag, såsom nätverksoperatören, som förbinder uttagsautomaterna med kundernas bankkonton.

26 Den hänskjutande domstolen vill vidare ha klarhet i huruvida det är möjligt att klassificera de tjänster som RE påstås tillhandahålla som ”betaltjänster”, eftersom det var fråga om en tjänst som tillhandahålls kostnadsfritt till kunder i spelhallar. En sådan kostnadsfri tjänst är endast av underordnad betydelse i förhållande till RE:s huvudsakliga verksamhet, det vill säga drift av spelhallar, och den uppfyller därför inte villkoret i artikel 4 led 3 i direktiv 2007/64, enligt vilken verksamheten ska vara en affärsverksamhet.

27 För det fjärde vill den hänskjutande domstolen få klarhet i huruvida det förfarande som inletts av åklagarmyndigheten i Stuttgart inte strider mot de principer som fastställts i EU-domstolens praxis, enligt vilken statliga ingripanden på området för hasardspel inte är motiverade när den berörda medlemsstaten inte för en systematisk och konsekvent politik för att uppfylla tvingande hänsyn, såsom konsumentskydd. Dessutom hade sådana åtal varit godtyckliga, eftersom olagliga tillhandahållanden av en tjänst för att ta ut kontanter, såsom den som erbjöds av RE, endast mycket sällan skulle bli föremål för straffrättsliga förfaranden.

28 Slutligen, och för det femte, vill den hänskjutande domstolen få klarhet i huruvida åklagarmyndigheten i Stuttgart, med hänsyn till principen om rättssäkerhet som garanteras i EU-rätten, hade rätt att på grundval av 73 § strafflagen begära förverkande av samtliga belopp som betalats ut till spelhallarnas kunder genom multifunktionella automater.

29 Mot denna bakgrund beslutade den hänskjutande domstolen att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till domstolen:

”1) Ska artikel 3 o i [direktiv 2007/64] tolkas så, att möjligheten att i en spelhall som har statligt tillstånd med EC-kort och PIN-kod ta ut kontanter i en uttagsautomat som samtidigt fungerar som växlingsautomat, varvid den bank- och kontotekniska hanteringen utförs av en extern tillhandahållare (närverksoperatören) och utbetalningen till kunden görs först när närverksoperatören, efter att ha kontrollerat täckningen på kontot, skickar en autentiseringskod till automaten, medan den som driver spelhallen endast fyller på kontanter i den multifunktionella växelautomaten och av den kontoförande banken krediteras det uttagna beloppet, utgör en verksamhet i den mening som avses i artikel 3 o i direktivet och därmed inte är tillståndspliktig?

2) Om den verksamhet som beskrivs i den första frågan inte utgör en verksamhet i den mening som avses i artikel 3 o [i direktiv 2007/64]:

Ska artikel 3 e i [direktiv 2007/64] tolkas så, att den möjlighet som beskrivs i den första frågan, nämligen att ta ut kontanter med hjälp av en PIN-kod, utgör en verksamhet i den mening som avses i denna bestämmelse, om det samtidigt som kontantuttaget genereras en värdecheck på 20 euro som ska lösas in hos vakten i spelhallen för att denne ska fylla på mynt i en spelautomat?

Om den verksamhet som beskrivs i den första och den andra frågan inte utgör en verksamhet som genom artikel 3 o och/eller e är undantagen från direktivets tillämpningsområde:

3) a) Ska punkt 2 i bilagan till [direktiv 2007/64] tolkas så, att den verksamhet som beskrivs i den första och den andra frågan och som utövas av den som driver spelhallen utgör en tillståndspliktig betaltjänst, trots att den som driver spelhallen inte förvaltar något konto för kunden som tar ut pengar?

3) b) Ska artikel 4 led 3 i [direktiv 2007/64] tolkas så, att den verksamhet som beskrivs i den första och den andra frågan och som utövas av den som driver spelhallen utgör en betaltjänst i den mening som avses i denna bestämmelse, om den som driver spelhallen tillhandahåller tjänsten gratis?

Om domstolen finner att den beskrivna verksamheten utgör en tillståndspliktig betaltjänst:

4) Ska unionsrätten och [direktiv 2007/64] tolkas så, att de utgör hinder för en straffrättslig påföljd för drift av en EC-kontantuttagsautomat i ett fall som det som är i fråga, om likartade automater har drivits eller drivs utan tillstånd i många spelhallar med statligt tillstånd och till en del också på av staten drivna kasinon och den ansvariga tillstånds- och tillsynsmyndigheten inte gör några invändningar?

Om även fråga 4 besvaras nekande:

5) Ska [direktiv 2007/64] och de unionsrättsliga principerna om rättssäkerhet och rättslig klarhet och artikel 17 i [stadgan] tolkas så, att de i ett fall som det förevarande utgör hinder för en förvaltnings- och rättspraxis enligt vilken de belopp som den som driver spelhallen genom en tjänst som tillhandahålls av närverksoperatören har fått från bankkunderna, vilka med EC-kort och en PIN-kod har tagit ut de kontanter som den som driver spelhallen har fyllt på i automaten och/eller värdecheckar, ska tillfalla statskassan (förverkande), trots att alla krediteringarna bara motsvarar de belopp som kunderna har fått via automaten i kontanter eller som värdecheckar för att spela?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den tredje frågan

30 Den hänskjutande domstolen vill genom sin tredje fråga, som det är lämpligt att pröva först, få klarhet i huruvida artikel 4 led 3 i direktiv 2007/64, jämförd med punkt 2 i bilagan till detta direktiv, ska tolkas så, att de tjänster för kontantuttag som den som driver spelhallar tillhandahåller kunder genom multifunktionella automater i dessa hallar, utgör en ”betaltjänst”, i den mening som avses i detta direktiv, när spelhallsoperatören tillhandahåller tjänsten avgiftsfritt, inte utför några transaktioner på kundernas betalkonton och den ifrågavarande verksamheten enbart består i att tillhandahålla och fylla på kontanter i automaterna.

31 I detta avseende följer av artikel 4 led 3 i direktiv 2007/64, jämförd med punkt 2 i bilagan, att som ”betaltjänst” ska förstås en affärsverksamhet som möjliggör kontantuttag från ett betalkonto samt de transaktioner som krävs för förvaltningen av ett betalkonto.

32 I förevarande fall konstaterar domstolen att det inte är nödvändigt att undersöka huruvida de tjänster som är aktuella i det nationella målet, på grund av sin vederlagsfria beskaffenhet, utgör affärsverksamhet, utan att det av beslutet om hänskjutande framgår att detta bolag i sina spelhallar endast hyr och installerar multifunktionella automater samt fyller på dem med kontanter.

33 Även om dessa akter skulle utgöra förberedande åtgärder som är knutna till transaktioner som utförs på spelhallskundernas betalkonton, framgår det av beslutet om hänskjutande att dessa transaktioner genomfördes av en extern operatör, nämligen nätverksoperatören. Det är nämligen denne sistnämnde som utgjorde länken mellan de multifunktionella automaterna och kundernas bankkonton, genom att erkänna deras bankkort och PIN-koder, vilket var en förutsättning för kontantuttagen.

34 Under dessa omständigheter kan domstolen inte slå fast att en sådan tjänst som RE har tillhandahållit, genom multifunktionella automater, har ”möjliggjort kontantuttag från ett betalkonto”, i den mening som avses i punkt 2 i bilagan till direktiv 2007/64. Domstolen känner inte heller till några uppgifter enligt vilka detta bolag, i samband med ifrågavarande tillhandahållande, genomförde ”de transaktioner som krävs för förvaltningen av ett betalkonto”, i den mening som avses i samma bestämmelse.

35 Denna bedömning stöds för det första av en tolkning av det sammanhang i vilket artikel 4 led 3 i direktiv 2007/64 och punkt 2 i bilagan till samma direktiv ingår.

36 Det framgår nämligen av skäl 6 i direktivet att detta inte innebär en fullständig harmonisering på området för betaltjänster. I enlighet med samma skäl bör tillämpningen av direktiv 2007/64 begränsas till betaltjänstleverantörer vilkas huvudsakliga verksamhet består i att tillhandahålla betaltjänster till betaltjänstanvändare.

37 Med förbehåll för den hänskjutande domstolens bedömning i det avseendet framgår det av handlingarna i målet att RE:s huvudsakliga verksamhet var att driva spelhallar, och att driften av multifunktionella automater i detta sammanhang var helt underordnad förstnämnda verksamhet.

38 För det andra, och eftersom RE inte genomförde några transaktioner med avseende på spelhallskunderas konton, utgör hänsyn till skyddet för konsumenter, i egenskap av mottagare av tjänsterna, såsom framgår av skälen 20, 22, 26, 36 och 54 i direktiv 2007/64, inte något skäl som motiverar att de tjänster för kontantuttag som RE tillhandahöll ska kvalificeras som en ”betaltjänst”, i den mening som avses i direktivet.

39 Med beaktande av det ovan anförda ska den tredje frågan besvaras på följande sätt. Artikel 4 led 3 i direktiv 2007/64, jämförd med punkt 2 i bilagan till detta direktiv, ska tolkas så, att den tjänst för kontantuttag som den som driver spelhallar tillhandahåller kunder genom multifunktionella automater i dessa hallar, inte utgör en ”betaltjänst”, i den mening som avses i detta direktiv, när spelhallsoperatören tillhandahåller tjänsten avgiftsfritt, inte utför några transaktioner på kundernas betalkonton och den ifrågavarande verksamheten enbart består i att tillhandahålla och fylla på kontanter i automaterna.

Den första, den andra, den fjärde och den femte frågan

40 Mot bakgrund av svaret på den tredje frågan saknas det anledning att besvara den första, den andra, den fjärde och den femte frågan.

Rättegångskostnader

41 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (femte avdelningen) följande:

Artikel 4 led 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG, jämförd med punkt 2 i bilagan till direktivet, ska tolkas så, att den tjänst för kontantuttag som den som driver spelhallar tillhandahåller kunder genom multifunktionella automater i dessa hallar, inte utgör en ”betaltjänst”, i den mening som avses i detta direktiv, när spelhallsoperatören tillhandahåller tjänsten avgiftsfritt, inte utför några transaktioner på kundernas betalkonton och den ifrågavarande verksamheten enbart består i att tillhandahålla och fylla på kontanter i automaterna.

Underskrifter